

1915 Osmanlı RUS-ERMENİ TRAJEDİSİ

Georges de Malville

Toplumsal Dönüşüm Yayınları
1-3.Baskı 1998-2005
139 Sayfa

ARKA KAPAK

Elinizdeki tuttuğunuz, gerçeğin ışığıyla, Batı'nın öne sürdüğü savları çürüten bir kitap, bir Fransız Avukatının 1915 Ermeni olaylarıyla ilgili nesnel ve başarılı savunması olmanın ötesinde, Türkiye'yi asılsız savlarla suçlayanlar için hazırlanmış bir iddianamedir. Avukat George de Maleville, Ermeni soykırımı savını belgelerle çürütmekle de kalmıyor, Fransa'nın diktiği "Kin Anıtı"nın " ... bayağı bir düşüncenin ürünü" olduğunu da vurgulayarak tarihe not düşüyor.

Maleville konuyu her aşamada belgelere dayanarak inceliyor. Bilgi ve belge için İstanbul'a geldiğini anlıyoruz. "İstanbul'a giderek tüm kentte oturan Ermeni toplumunu ziyaret ettik ve yüzlerindeki ifadeyi inceledik. Hiçbir yerde Türklerle sürekli olarak birlikte yaşayan Ermenilerde hiçbir korku duygusuna rastlamadık. Pazar yerlerinde, limanda bulunan lokantada, iki toplum arasındaki bağlılık tamdır ve burada Paris'ten göç etmiş toplumlar arasındakinden çok daha içtenlikli ve sempatiyle sürmektedir. Dahası bu Ermeniler kendi aralarında Türkçe konuşmaktadırlar. Türkçe onların dilidir" der ve şöyle sürdürür;

"Osmanlı İmparatorluğu dünya savaşının karışıklığı içinde yıkılıp gitmiştir... Tarih her gün yapıldığına göre, onlar için sadece şu anı düşünmek gerektiğini söylemek için gelen bir adam çıkmıştır. Bu adam Türk Milleti'ne saygınlığını ve umudunu geri vermiştir." "Ve Atatürk'ün varisi olarak onun adına Türk Hükümeti, sadece eğitimi ne olursa olsun, güncel kanıtları olmayan ve niyetleri kötü olan şu Ermeni iftira kampanyasını öfkeyle geri püskürtebilmektedir." "Bunu anlamak Avrupalılara düşer".

Maleville'in "Türkiye ve Ermenilere karşı duyduğumuz sempati ile yaptığımız çalışma" dediği kitabın tarihe gerçeklerin notunu düşürdüğü görülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Olayların Tarihsel çerçevesi

İngiltere'nin isteği üzerine Çar İmparatorluğunun harabeleri üzerine 1918 yılında kurulan Ermeni Cumhuriyeti, kısa süren bağımsız yaşamı içersinde, (1913-1923) tarihin varlığını kesin bir biçimde kaydettiği yegane bağımsız Ermeni devletini temsil etmiştir.

1247'de, Anadolu'nun Moğollar tarafından istilası sırasında, küçük Ermenistan Moğollara boyun eğmiş ve Suriye'de, Frank sömürmesine uygun politikalarını desteklemiştir. Bu tutum onun, çok doğal olarak, 1260'da, Hülagu Han'ın bozguna uğramasından sonra düşmanları Memluklar tarafından kuşatılıp, yıkılmasına neden olmuştur. 1375 yılında, ikinci bir Memluk seferi, Sis'in, alınması, Kilikya'nın fethi ve Ermeni nüfusunun temeli olan 40.000 kişinin Halep'e sürülmesiyle son bulmuştur. O dönemin göçmenleri günümüzde çok hoş bir biçimde

yayınlanan masala rağmen, Suriye ve Filistin'deki bugünkü Ermeni nüfusunun çekirdeğini oluşturmaktadırlar.

Kilikya'nın son sultanı IV. Leon, can çekişmekte olan krallığı üzerindeki hanedan iddialarını Kıbrıslı Lusignan prenslerine bırakarak ölmüştü. Böylece, tarihin bilmiş olduğu son Ermeni kurumu da ortadan kalkmış oluyordu.

Büyük Ermenistan, Bizanslılar tarafından yeniden zapt edilmesi sonucu, 1045'de özgürlüğünü kaybetmişti.

Selçukluların, daha sonra da Osmanlıların egemenliği altında olan, 1385'te Timur tarafından istila edilen Ermenistan, 1450 yılına doğru, Akkoyunlu Türkmenler tarafından zapt edilmiş ve daha sonra, 1473'te, Safeviler tarafından İran'a ilhak etmiştir. O devirde, zapt edilen toprakların batı sınırı Erzincan ile Sivas arasında bulunmaktaydı.

1514 yılından itibaren, Osmanlı Sultanı I. Selim Doğu Anadolu'nun fethine girişti ve o zamanlar İsfahan'a yerleşmiş bulunan Safevilere karşı kazandığı Çaldıran seferiyle Ermenistan ile Azerbaycan'ın egemenliğini ele geçirmiş oldu.

Ancak, bu Osmanlı egemenliği uzun sürmeyecektir. 1639'da, imzalanan Kasr-ı Şirin antlaşmasıyla, Sultan İran'a Kafkasya'nın doğu kısmını, yani Azerbaycan'ı ve Aras'ın doğusunda bulunan Ermenistan'ın bir kısmını ile Erivan'la Ecmiadzine'yi geri vermiştir.

1880'den itibaren ve de tarihte ilk kez, Osmanlı Ermenistan'ı Osmanlı hükümetinin başarısız bir biçimde önlemeye çalıştığı isyanlar, eşkıyalık ve kanlı eylemler içinde yüzmekteydi.

Osmanlı İmparatorluğu 1 Kasım 1914 tarihinde savaşa girer. ... 1915 yılı başlarında, Osmanlıların haberi olmadan, Ruslar Ağrı çevresini dolaşıp İran sınırı boyunca, güneye doğru inerek bir çevirme hareketine başlar. İşte o zaman, savaş boyunca Ermeni halkının ilk önemli yer değiştirmesi ne yol açan Van Ermenilerinin isyanı patlar.

Amerikalı tarihçi Stanford J. Shaw söylemektedir. ... Ermeniler 28 Nisan günü, Erivan'dan ayrılıp 14 Mayıs'ta Van'a girmiş, genel bir katliam düzenleyip izleyen iki gün boyunca, yerel Müslüman halkı öldürmüşlerdir.

Van şehrinin Ermeni nüfusu bu trajik olaylardan önce, sadece 33.788 kişiyi, yani tüm nüfusun yalnızca % 42'sini temsil ediyordu.

Başka bir tarihçi olan Valy'in söyledikleri şunlar: "1915 Nisan ayında, Ermeni devrimciler Van kentini ele geçirip oraya Aram ve Varelou'nun (Taşnak Devrimci Partisi'nin ilk şefi) kumandası altında, bir Ermeni kurmay heyetini yerleştirdiler. 6 Mayıs günü kenti tüm Müslümanlardan temizledikten sonra, Rus ordusuna teslim ettiler".

18 Mayıs 1915 günü, Çar Van'daki Ermeni halkına bağlılıkları için teşekkürlerini gönderiyordu. Bu sırada, Aram Manukyan Ruslar tarafından vali seçiliyordu.

Shaw, ... "Muş'tan ve Doğu'nun başlıca merkezlerinden gelen binlerce Ermeni, yeni Ermeni devletine doğru koşmaya başladı. Aralarında kısa bir süre önce kurulan sürgün katarlarından kaçıp kurtulan birçok insan vardı. Temmuz ortalarında, Van yöresinde toplanmış en az 150.000 Ermeni vardı. Rus ordusuna, geri çekilirken, ölü doğmuş olan devletin işlediği cinayetlerden dolayı bir cezadan korkan binlerce Ermeni eşlik ediyordu. ... Geri çekilmekte olan Rus kuvvetlerinin arkasından koşan, Kürtlerin arka arkaya kurdukları tuzaklarda sahip oldukları şeylerin çoğunu yitiren 200.000'e yakın sığınmacı Kafkasya ötesine atıldılar." Yazar bu bozgun sırasında, ölen Ermeni sayısını 40.000 olarak tahmin etmektedir.

Ermeni azınlığının yoğun bulunduğu yerlerdeki ayaklanmanın 1915 başlarında Ruslara karşı savaşan Osmanlı orduları için ne kadar yaygın ve tehdit edici olduğu buradan belirgin bir biçimde anlaşılmaktadır. Burada, açık ve seçik olarak, düşman karşısında ihanet olgusu söz konusudur. Aslında, Ermenilerin bu tutumu günümüzde, Ermeni iddialarının lehinde olan yazarlar tarafından küçümsenmekte ve hatta açıkça inkar edilmektedir.

Ağustos ayından itibaren Osmanlılar Van'ı tekrar Ruslara bırakmak zorunda kaldılar.

1916 Mart ayında, iki koldan bir kerpeten şeklinde büyük bir Rus saldırısı başlar. ... Ruslara önlerinde kimseyi bırakmamaya kararlı düzensiz Ermeni grupları eşlik ediyorlardı.

Shaw şunları belirtmektedir: "Bir milyondan fazla Müslüman köylü ve çingene kaçmak zorunda kaldıklarına ve bunlardan binlercesinin Erzincan'a doğru çekilmekte olan Osmanlı ordusunu izlemeye çalıştıkları sırada, parça parça doğrandığına göre, bundan savaşın en korkunç katliamının yapıldığı sonucu çıkmaktadır."

1917 yılı boyunca, Petersburg devrimiyle felç olan Rus ordusu silahını bıraktı. ... 3 Mart 1918'de, 1878'de kendisinden alınmış olan doğu topraklarını Osmanlı İmparatorluğu'na geri verilmesini kabul eden Brest-Litovsk Antlaşması izledi.

10 Şubat 1918'de, Menşevik eğilimli, Brest-Litovsk'da yapılacak olan antlaşmanın özel koşullarını önceden reddeden birleşik bir sosyalist cumhuriyet kuruluyordu. Nihayet, Rus ordusunun dağılmasından yararlanan Ermeniler özellikle Erzurum ve Erzincan'da, daha sonra utanç içinde olan Rus subaylarının anlattıkları dayanılmaz iğrençliklerle, Müslüman halkının kesin bir biçimde katliamını düzenlediler.

4 Haziran 1918'de, Kafkas Cumhuriyetleri, Brest-Litovsk antlaşmasının hükümlerini onaylayan ve 1877'den önceki sınır çizgisini kabul eden bir anlaşmayı Osmanlı ile imzalıyor ve Osmanlı birliklerine İngilizlere karşı Baku'yü almaya gitmek için, Ermenistan'ın güneyinden dolanıp geçmelerine izin veriyorlardı. Osmanlı ordusu bunu 14 Eylül 1918'de gerçekleştirdi. Mondros Mütarekesi Osmanlıları orada, izleyen 30 Ekim'de gafil avlıyordu.

Bunu izleyen Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma döneminde, Ermeniler Osmanlı birliklerinin geri çekilmesinden yararlanmakta aceleci davrandılar ve 19 Nisan 1919'da, Kars'ı tekrar işgal ettiler.

"Wilson'un 12 ilkesi" Osmanlı egemenliğini Osmanlı İmparatorluğu'nun Türk kısmında garanti altına almışsa da, uluslar ilkesinden yola çıkmak suretiyle, Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmasını öngörmüştür.

Mustafa Kemal hükümeti Bolşeviklerle çoktandır görüşme halindeydi ve bu görüşmeler 16 Mart 1921 tarihinde, hala yürürlükte olan Moskova Antlaşması ile sonuçlandı. ... Bu antlaşmanın 1. maddesine göre, taraflar önceki hükümetleri tarafından aralarında imzalanan geçmişteki antlaşmaları gerçekleştirilmemiş gibi kabul etmektedirler. 1921 Martı'nda imzalanan Türk-Rus antlaşması tek istisnadır. ... 4. maddesinde, taraflar hala güncel olan sınır çizgisi üzerinde durmaktadır. 15. maddede, *"imza koyan hükümetlerden her biri, başka tarafların halkı tarafından, Doğu cephesinde savaş sırasında, işlenen cinayetler ve bunun sonuçları için, genel bir af ilan etmeyi üstlenirler"* denilmektedir.

Antlaşmanın 31. maddesi, Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılmış olan yeni devletlerin vatandaşlarına, Türk uyruğuna girmek ve eski ülkelerine dönmek için, iki yıllık bir süre tanımaktaydı. Yurt dışına çıkarılmış çok az sayıda Ermeni bunu yapmıştır. Onlara yine de böyle bir şey yapma olanağı verilmiştir. Eğer bugün, Doğu Anadolu'da artık Ermeni kalmamışsa, onlara geri dönmeleri yasaklanmamıştır ki.

Aynı şekilde, 45, 63 ve 65. maddeler de, yabancı olan vatandaşlara -dolayısıyla, yabancı olan Ermenilere- sürgüne gönderilme sırasında el konulan kişisel mallar konusunda, Osmanlı devletinin borçlarının temizlenmesini düzenlemektedir. Tüm bu hesaplar çoktan temizlenmiştir ve sürgünlerin torunlarının hangi "toprakları" ya da hangi "malları", büyükbabalarına yapılan geri ödemededen altmış yıl sonra gelip isteyebilecekleri pek anlaşılmamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözde Ermeni Katliamı

1915 Şubat ayında, Ermeni toplumu tüm Doğu Anadolu'da ayaklanmış durumdaydı. İşte bu koşullar altında, 25 Şubat 1915'de, Genelkurmay Başkanlığı'nın tüm birliklere "Ermeniler, ne olursa olsun, askeri hizmette kullanılmayacaktır" yolunda karar veren bir genelgesi yayınlanmıştır.

Söz konusu genelge aslında, olası asilerin cezalandırılması konusunda çeşitli emirlerin belirtilmesinden başka, şu hususların kesin olarak açıklandığı 3. bir maddeyi içermekteydi: "Saldırı belirtilerinin görülmediği her yerde, yürürlükte olan gözetime rağmen, (Ermeni) halkına karşı bir baskı eylemi oluşturabilecek ve halkı korkutacak nitelikteki her türlü harekettten kaçınmak gerekmektedir. Böylece, itaat ve yasallık yolundan ayrılmayacak olanların korkacak hiçbir şeyleri olmadığı yolundaki inançlarını arttırmak ve halkı umutsuzluğa iterek, ayaklanmaya kışkırtmamak gereklidir."

Bize, elbette ki en ufak bir kanıt olmadan, İttihat ve Terakki komitesinin aynı şubat ayında, kesinlikle gizli bir imha planı hazırlamış olduğu söylenmektedir. ... Osmanlı ordusuna "Ermeni halkını korkutacak nitelikteki her türlü baskıyı yasaklayacağına, katletmek için iyi bir bahane bulmak amacıyla, onları ayaklanmaya kışkırtması gerekmez miydi? Suçlama en basit sağduyu ile çelişmektedir.

İçişleri Bakanlığı, 24 Nisan 1915 tarihinde, bir genelgeyle, İstanbul ve büyük kentlerde, Ermeni Komite Merkezlerinin derhal kapatılmasını, yöneticilerin tutuklanmasını ve belgelerine el konulmasını bildirdi. Gazeteci Hamelin ve Brun'a göre, 24 Nisan günü, "600 yazar, şair, gazeteci, politikacı" (Hamelin tarafından seçilen öncelik sırası dikkate alınacaktır) "doktorlar, avukatlar, jüri üyeleri, öğretmenler, bilginler ve papazlar merkez hapisanesine gönderiliyordu."

"Bu 24 Nisan tarihi bugün, Osmanlı İmparatorluğundaki Ermeni halkının tümüyle ortadan kaldırılmasına yönelik bir hareketin başlama vuruşu olarak kabul edilmektedir. Bir toplum ortadan kaldırılmadan önce, sesinin kesilmesine çalışılır. Aydınların ortadan kaldırılması arkadan olacak şeyleri haber vermekteydi. Gerçekte, imha planı çoktan yürürlüğe konulmuştu ..."

Elbette ki Türklere düşman olan bu yazarların şu satırlarını okurken, Ermenilerin her yıl anısına toplumlara harekete geçirdikleri ve her yerde anıt diktikleri "XX. Yüzyılın ilk soykırımı"nın yalnızca aslında etkinliğini durdurmanın önemli olduğu devrimci Ermeni partilerinin kadroları olan yalnızca 600 "aydının" hapsedilmesinden ibaret olduğunu ve insanın bunun savaşın başlamasından sonra altı ay sürmesine şaşmaktan kendini alamadığı bu durumu tantanayla itiraf etmelerini gözlemlemekten şaşkınlık duyabilir ancak. İnsanı rahatsız edebilen bu tutuklama değil -zira her hükümet aynı şeyi, yapabiliirdi- bunun gecikici özelliğidir.

Enver Paşa İçişleri Bakanı Talat Paşa'ya 2 Mayıs 1915 tarihinde şunları yazmıştır:
"Van gölünün etrafında bulunan Ermeniler alarm halindedir ve ayaklanmayı uzatmak niyetindedir. Benim amacım, isyan yuvalarını dağıtmak için, onları oradan çıkarmaktır. Aldığım bilgilere göre Ruslar 20 Nisan'da ülkelerinde bulunan Müslümanları sınırlarımızdan içeri sokmuşlardır. ... Karşılıklı olarak ve belirtilen hedefe varmak için, ya Ermenileri aileleriyle birlikte Rus sınırından içeri göndermek ya da onları ve ailelerini Anadolu'nun çeşitli yörelerine dağıtmak gerekecektir. İki formülden uygun görünenin kabul edilip uygulanmasını istiyorum."

Bu mektup son derece önemlidir. ... Bu mektup bir parça saf yüreklilikle şunları kanıtlamaktadır:

- Düşmana yandaş olduğundan kuşkulanan halkların sürgün edilmesi kararı Türkler tarafından değil, 20 Nisan 1915'de, Ruslar tarafından alınmıştır ve Enver Paşa'ya "karşılık olarak" bunu yapma fikrini veren de Ruslardır (oradaki Türkler Ruslara karşı ayaklanmış değillerdi);
- Ermeni nüfusunun yerini değiştirmek zorunluluğu Enver Paşa'nın kafasında, Van gölü civarındaki Ermeni ayaklanması sonucu ve asi ocakların ayak diremesi karşısında ortaya çıkmıştır.
- Aslında, Enver Paşa mektubu yazdığı tarihte, asi Ermenilerin tutumu hakkında karar almamıştır ve Ermenileri cephe hattının önüne ya da cephe gerisine atmaya önermektedir;
- Nihayet, Enver Paşa tarafından düşünülen önlemler 2 Mayıs 1915 tarihinde, yalnızca Doğu Anadolu'da ayaklanan Ermeni halkıyla ilgilidir. ... 2 Mayıs 1915 tarihinde, sürgün işinin düzenlenip fiilen başlamasından hemen hemen üç hafta önce, hiçbir proje Enver'in kafasında oluşmuş değildir ve hala basit bir öneri söz konusudur.

26 Mayıs 1915 günü, başkumandan (yani Enver Paşa) İçişleri Bakanına (yani Talat Paşa'ya) şu notu gönderir:

"Ermenilerin Doğu Anadolu eyaletlerinden, Zeytun'dan ve de kalabalık oldukları yerlerden alınıp Diyarbakır eyaletinin güneyine, Fırat vadisine, Urfa ve Süleymaniye civarlarına gönderilmesine sözlü olarak karar verilmiştir.

Yeni ayaklanma ocaklarının ortaya çıkmasına izin vermemek için, aşağıdaki ilkelere uymak gerekecektir:

- a) Ermeni nüfusu, gönderildiği yerlerde, aşiretlerin ve Müslümanların toplam nüfusunun % 10'nu geçmeyecektir;
- b) Göç ettirilecek olan Ermeniler tarafından kurulacak olan köylerde ev sayısı 50'yi geçmeyecektir;
- c) Göçmen Ermeni aileleri ikamet yerlerini değiştiremeyeceklerdir."

Alınan önlemlerin amacı açıkça belirtilmektedir. Daha önceki mektuptaki amacın aynısıdır: Ayaklanma ocaklarının doğmasından kaçınmak söz konusudur. Ve de bu devirde, toplama kampları değil, yurtlarını bırakıp Müslüman halkı arasına dağılmış Ermeni aileleri tarafından kurulan köyler söz konusudur.

Ayrıca şunu da belirtelim ki hiç de yayınlanmak amacıyla hazırlanmamış olan bir yazı söz konusu olduğuna göre, bu belgenin içtenliğinden ciddi olarak kuşku duyulamaz.

Ermenilerin en tehlikeli kesimlerde sürgününün başlangıç tarihi 15 Mayıs civarlarında yer almaktadır. Hukuksal kararlar birkaç gün daha sonra, 27 ila 30 Mayıs arası gelecektir.

Sürgün yöntemine -ki bunu ayın 26'sında kesin olarak belirten Enver Paşa'dır- 2 Mayıs'ta Enver Paşa tarafından dile getirilen istem sonucu, "sözlü olarak" karar verilmiştir.

Talat Paşa tarafından verilen emirler, bir yandan, ordu kumandanlarını etkin bir biçimde halkın nakline başlamalarını buyuran 27 Mayıs tarihli geçici yasayla (yasa kuvvetinde kararname) ve öte yandan, Ermeni sorunu üzerinde uzun süre görüşen ve söz etmenin gerekli olduğu aşağıdaki kararı alan Bakanlar Kurulu tarafından doğrulanmıştır:

"Adları belirtilen köylerde oturan Ermeniler arasında (Talat'ın 26 Mayıs tarihli uyarı mektubu) nakli gerekli olanlar yerleşmeleri öngörülen yerlere güvenlik içerisinde götürülecektir.

Yolda giderken, canları ve mallarının korunmasıyla birlikte rahatları ve vardıklarında, yerleşmeleriyle ilgili şeyler sağlanacaktır.

Gıdaları yerleşecekleri yerlere kadar mutlaka sağlanacak ve önceki ekonomik durumlarıyla orantılı olarak, kendilerine mal ve toprak dağıtılacaktır."

Bu Önlemlerin Nedenleri

Osmanlı hükümeti tarafından alınan önlemlerin nedenlerini inceleyelim. İlk neden, daha önce belirttiğimiz gibi, Van eyaletindeki ayaklanmadır.

Bir Ermeni yazarı olan Papazyan'ın bu konuda yazdıkları şunlar: "Taşnakların Osmanlı Ermeni kesiminin liderleri, Osmanlı İmparatorluğu savaşa girince, bu ülkeye verdikleri şeref sözünü tutmamışlardır. ... Ermenilerin Kafkasya cephesinde Osmanlılara karşı savaşmaya gitmeleri için bir çağrıda bulunulmuştu."

Tarihçi Rafael de Nogales bize şunları söylemiştir: "Savaş fiilen başlayınca, Osmanlı Meclisi'ndeki Erzurum Milletvekili Pastırmacıyan, III. Ermeni ordusunun hemen hemen tüm subay ve erleriyle cephe değiştirmiş ve Rusya tarafına geçmiştir."

Tarihçi Clain Price de şunları yazmaktadır: " Doğu sınırı kesiminde, Ermeniler Rus ordusu saflarına geçmek üzere askerden kaçmaya başladılar ve geride kalanların dürüstlüğünden kuşku duyan Enver hükümeti bunları savaştan kuvvetlerden ayırıp istihkam bataryalarına gönderdi... 1915 Nisan ayında, Lord Bryce ile Londra'daki Ermenistan Dostları derneği bu asker kaçaklarını silahlandırmak için para toplamaya başladılar. Rusların bu gönüllüler desteği karşısında kayıtsız kaldıkları iddia edilemez. Nihayet, Nisan ayı sonlarında, bunlar Van'ı ele geçirdiler. Osmanlı halkını kılıçtan geçirdikten sonra, kentte geri kalmış olanları Rus ordusuna teslim ettiler."

Savaşın ilanından itibaren, Zeytun yöresi (Kilikya'da Maraş yakınlarında) ayaklanır ve öylesine önemli bir ayaklanma ocağı oluşturur ki 1915 Şubatı'nda, Rusya'nın Londra büyükelçisi, Antakya'ya bir çıkarma yaparak gelen 15.000 asiye erzak sağlamak amacıyla, İngilizler nezdinde bir girişimde bulunacaktır. Olayın ciddiyetini belirtmek için, Osmanlı İmparatorluğu'nun aynı dönemde, Çanakkale'yi savunmakta olduğunu belirtelim.

Ermeniler -ki bunu üzüntüyle ifade eden Papazyan'dır- kendi felaketlerinin sorumlusudur.

Yunanistan, 1917'de, Osmanlı İmparatorluğu'na karşı savaşa girdiği zaman, buna benzer bir olay geçmemiştir ve Osmanlılar kendilerini acı anılarla karşı karşıya getiren ve bununla birlikte, Anadolu'da çok sayıda olan Yunanlıları sürgün etmeyi hiç de düşünmemişlerdir. Neden? Çünkü Osmanlı Yunanlıları rahat durmuşlardır. Bu durumda, 1918 Ekim mütarekesine kadar, başlarına hiçbir kötü şey gelmemiştir.

Osmanlı hükümeti tarafından alınan kararları yönlendiren niyet, bu duruma göre son derece yasadır. Bu konuda dürüstlikle hiçbir eleştiri yapılamaz. Ancak, bu önlemlerin uygulanması korkunç ve dramatik olmuştur.

Bu önlemlerin sonuçları:

1915 Mayıs ayında, Ermeniler için alınan önlemlerin sonuçları korkunç olmuştur. Tarafsız olan her gözlemci, bunu kabul etmek zorundadır. Talat bile, 1 Kasım 1918 tarihinde yapılan İttihat ve Terakki Partisi'nin son kongresinde bunu kabul etmektedir.

Ermeni kolları, gerek yolculuk ve gerekse konaklama sırasında, öldürülmüşler ve kendilerini karşılamak üzere hiçbir şeyin öngörülmemiş olduğu Mezopotamya'ya ulaşan sağ kalanlar ise - oldukça az sayıda- ırmak kenarında, yanında oluşturulan kamplara konulmuşlardır. Burada, içlerinden büyük bir kısmı açlık ve yorgunluktan ölmüşlerdir.

Bu dramatik olayların yabancı tanıkları diplomatik temsilcilerine haber vermişler ve derhal, uluslararası kamuoyunda, Osmanlıların "bir kez daha", ancak bu kez, genel ve organize olarak, Ermenileri katletmeye giriştikleri inancı doğmuştur.

Gerçekte, 1915 yılındaki Ermeni nakliyle ilgili olarak yayınlanan yazılar günümüzde büyük bir kaynak oluşturmaktadır ve tanıklıklar üç çeşittir:

1. Hiçbir şey kanıtlamayan tanıklıklar. Zira bunlar olayı çok abartılı olarak ortaya koymaktadır, dolayısıyla, bunların yalan ya da taraflı oldukları açıktır.
2. Yine hiçbir şey kanıtlamayan tanıklıklar. Zira, getirilen sözde tanıklar, doğruluğunu sergilemek için, ikinci ya da üçüncü elden öyküler ve hep Ermeni kaynaklı kulağa çalınan sözlerle yetinmişlerdir.
3. Tarafsız tanıklardan sağlanan dolambaçsız ve tarafsız tanıklıklar. Bunlara, resmi makamların telgraflarında anlatılan, Genç Türkler hükümetinin gözlemleri eklenebilir. Bu tanıklıklar ne yazık ki, abartılı ve yalan belgelere dayalı bütün bir propaganda edebiyatına gerek olmayacak kadar suçlayıcıdır.

Propaganda gereksinimi için hazırlanması nedeniyle, çok abartılı olarak kanıtlayıcı belgelerin ilk sırasında, elbette ki Andonyan'ın belgeleri yer almaktadır.

1920 yılında, o zamana kadar kimsenin tanımadığı sürgün Ermeni Andonyan'ın, kendisine göre, 1915'de ve 1916 yılı başlarında, Talat Paşa tarafından Halep valisine gönderilen ve Ermenilere karşı alınacak imha önlemleriyle ilgili şifreli telgrafların kopyasını içeren bir dizi "belgeyi" Fransızca ve İngilizce olarak yayınlattığını anımsayalım. Tam Sevr Antlaşması'nın imzalanması sırasında yayınlanan bu fotoğraflar 1921 yılında Almanya'da, Talat Paşa'nın katili Tehliryan davasında ortaya çıkarılmıştır. Aslında mahkeme bunları duruşmalardan çıkarmıştır.

Bu belgelerin asılları o zamandan bu yana tuhaf bir biçimde ortadan kaybolmuş ve hala bulunamamıştır. İşin daha da tuhaf yanı, bu belgelerin gerçek olduğunu söyleyen Andonyan'ın isteği üzerine o devirde hazırlanan uzman raporunun da kaybolmuş olmasıdır.

Andonyan hiçbir belgeyi "bulamadan" 1937 yılından sonra öldü.

Toynbee de "The Western Question in Greece and Turkey" adlı önceki yapıtında, Mavi kitabın bir "savaş propaganda aracı" olduğunu kabul etmiştir.

Toynbee'nin 6 Eylül 1919 tarihinde, Foreign Office'e gönderdiği bir uyarı mektubunda açıklanan şu görüşü öğrenmek suretiyle, böyle bir masalın inandırıcılığının derecesi ölçülebilir: "Osmanlı sorununun köklü olarak çözümlenme gerekliliğini iç ve dış kamuoyuna kabul ettirmek için -yani Sevr Antlaşması'yla ortaya atılan Anadolu'nun parçalanması görüşü- Osmanlıların Ermenilerle yaptıkları muamele Majestelerinin hükümetinin emrine amade olan başlıca kozudur"

Hiç kuşku yok ki, yetmiş yıl önce işlenmiş iğrenç bir cinayetin ayrıntılarını içeren bir kaygı verici çocuk masalları hiçbir şeyi kanıtlamamaktadır. Bunlar sadece, nakledilen Ermenilere karşı, kendini kontrol edemeyen insanlar tarafından zulüm yapıldığını ve hatta cinayet işlendiğini gösteren birkaç münferit kanıttır ve bunu da kimse tartışmamaktadır. Ancak, içerisinde korkunç ayrıntıların çok fazla bulunduğu bu Osmanlılar ve kimi zaman da bilinmeyen kişiler tarafından, ancak hiçbir zaman düzenli bir plana göre olmadan, öldürdüklerini kanıtlamaktadır. Öyleyse burada, tanıklar için, bir ulusun tarihini yazmak değil, ifade vermek suretiyle, kişisel yasal bir hıncı yatıştırmak ve daha az olarak da, bir politikayı yargılamaya olanak veren öğeleri bir araya toplamak söz konusudur.

Osmanlı hükümetini yıpratmak isteyen kişiler tarafından beyan edilen tanıkların ikinci kategorisi, kendileri hiçbir şey görmemiş olan kişileri kapsamaktadır. Bunlar doğrudan doğruya bir şey bilmemektedir, fakat duymuş oldukları olaylar vardır. Kendilerine anlatılanlardan, Ermenilerin uzun zamandan beri çok acı çektikleri önceki önyargılarını rahatlatmaya özgü sonuçlar çıkarmışlardır. Bunların içinde en etkilisi, Ermeni Dostları tarafından sözü çok edilen Lepsius'dur. Kendisi Alman olduğu için, her şeyden önce Osmanlılardan yana olduğu ileri sürülmektedir.

Aslında, dünyanın her yerinde böyle ~eyler hep o\mu~ tur. Düşünce tarzlarının değiştirdiği günümüzde, XIX. yüzyılın Avrupa sömürgeciliğinin yayılması sırasında, hükümetlerinin hedef alanına giren kötü yönetilen ülkelere gönderildikleri zaman, Hıristiyan misyonerlerin canlandığı düşünce çok çabuk unutulmaktadır. Her yerde -Pasifik'te, UzakDoğu'da, Kara Afrika'da- yabancı misyonerlerin etkinliği, bir Avrupa sömürge valisinin gönderilmesiyle izlenen topçeker politikasının önüne geçmiştir.

Lepsius, "*Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ermeni halkın durumu hakkında rapor*" ve dağıtımı Alman polisi tarafından yasaklanan intikam alıcı bir kitap yayınlamıştır, Kendisinin hiçbir şey gözlemediği, inancı önceden oluşmuş ve kaynaklarının Osmanlı İmparatorluğu dışında sağlanmış olan Ermeni devrimcilere kadar indiği bir yazar tarafından çıkarılan bir belgeye ne kadar değer vermeli acaba? Kitap yine de büyük bir gürültü koparmış, Türklere düşman önyargısı içerisinde, uluslararası kamuoyunu destekleyen büyük bir skandal yaratmış ve halen yaratmaya devam etmektedir.

Büyükelçi Morgenthau'nun durumu da buna benzemektedir. ... Morgenthau, Enver ve Talat Paşalar nezdinde girişimde bulunmadan önce, "en başta, Amerikalı misyonerlerden" yararlanmıştır. Bunu anılarında söyleyen kendisidir.

Etrafında o kadar çok gürültü koparılan Morgenthau'nun dolaysız "kanıtlarına" gelince, bunlar, Müslüman Osmanlılara son derece düşman misyonerlerle Ermeni çevirmenler tarafından anlatılan ikinci ya da üçüncü elden öykülere ve de bizzat Morgenthau'nun dile getirdiği gizli amaç güden sözlerin istemine dayanmaktadır. Bütün bunlar artık tarih değil, bal gibi propagandadır.

Alman büyükelçisi Vangenheim tarafından Şansölye Bethmann Hollweg'e gönderilen ve kasıtlı olarak anlamının çarpıtıldığı telgraf da aynı isteme bağlanmış bulunmaktadır. Wangenheim şunları yazmaktadır (Soykırımı sayfa: 69): "*Ermenilerin sürgün edilmesinin sadece askeri düşüncelerden kaynaklanmadığı açıktır. İçişleri Bakanı Talat Bey son olarak, Sarayın, yabancı ülkelerin müdahalesinden rahatsız olmadan, iç düşmanlarından köklü olarak kurtulmak için, Dünya Savaşından yararlanmak istediğini açıkça belirtmiştir.*"

Belgeler çok sayıda, değişik ve birbirinden farklıdır. Bazıları, 1919 yılında piyasaya çıkan Almanya ve Ermenistan adlı üçüncü kitabında Lepsius tarafından tekrarlanmıştır ve diğerleri başka yerlerde yayınlanmıştır. Sonuçları, ne olursa olsun, hep aynı ve ezicidir: "Mezopotamya'nın kuzeyine giden yoldan nakledilen zavallılar, Anadolu'ya geçişleri sırasında, kimlikleri bilinmeyen haydutlarla karşılaşmışlardır: Yağmalama, ırza geçme, adam kaçırma, adam öldürme. Oldukça az sayıda kalan geri kalanlar ise, yukarı Suriye'ye geldiklerinde, büyük ırmaklar boyunca uzanan kamplara ya da kentlerin varoşlarına yerleştirilmişler, tam bir

kayıtsızlığa, hatta dağılmakta olan bir İmparatorlukta yerel halkın gereksinmelerini artık karşılayamayan isteksiz bir yönetimin -ki bu kadroların tümü Türk olmaktan uzaktı- açık düşmanlığına terkedilmişlerdir. ... Sağ kalan bu insanların büyük bir kısmı bu kamplarda açlık ya da salgından ölmüşlerdir."

Bu iğrenç olaylar su götürmez gerçeklerdir. Bu konuda, en ufak bir kuşku olsaydı, o zamanlar Bağdat'ta görevli olan Alman askeri hastabakıcı Armin Wegner tarafından gizlice çekilen ve savaştan sonra, gerçekliği tartışılmadan yayınlanan fotoğraflara bakmakla ortadan kalkmış olurdu. Bu şeyler anlatılamaz. Ve Wegner'in tanıklığı öylesine önemlidir ki o, Osmanlı hükümetini Ermenilerin naklini emretmeye zorlayan nedenlerin haklılığını tamamiyle kabul etmiş ve hatta, olayı yerinde gözledikten sonra, sözlerine şunları eklemiştir: "*Osmanlı hükümeti yiyecek dağıttırmak suretiyle, sürgün edilen bu zavallıların yazgısını düzeltmek için elinden geleni yapmaktadır.*"

-14 Haziran 1915 tarihli şifreli yazı:

"Erzurum valisi bize, Erzurum'dan çıkarılmış olan 500 Ermeni'nin oluşturduğu bir kolun Erzurum ile Erzincan arasında aşiretler tarafından öldürüldüğünü haber vermiştir. Yola çıkanın Ermenilerin canlarını korumak gerekecektir. Sonuç olarak, aşiret ve köylülerin saldırılarına karşı ve hırsızları da ağır biçimde cezalandırmak elzem olacaktır. "

- Talat'ın Elaziz valisine gönderdiği şifreli yazı: 26 Haziran 1915.

"Korunmasız olarak, Elaziz'den gönderilmiş olan Ermeni topluluğunun yolu Dersim'li eşkıyalar tarafından kesilmiş ve kendileri öldürülmüşlerdir. Dersim'li eşkıyaların bu cinayetleri böylece işlemiş olmaları kabul edilemez olduğundan, gelen toplulukların korunmasını sağlamak için, acil önlemlerin alınmasını istiyoruz."

- Talat Paşa'nın Diyarbakır valisine gönderdiği başka bir şifreli yazı: 12 Temmuz 1915. "Şu son zamanlarda, kentten geceleyin çıkartılan eyaletli Ermeniler koyun gibi boğazlanmışlardır. Tahminlere göre, ölü sayısının 2000 civarında olduğunu öğrendik. Bu, kesinlikle engellenmelidir ve biz gerçek durumdan haberdar edilmek istiyoruz."

Osmanlı hükümetinin tepkisi her zaman etkin değilse de, gerçekten de sert ve fiili oldu. Savaş Bakanlığı'nda özel bir soruşturma komisyonu kuruldu. Bu komisyon yakalanan suçluları mahkemelere sevk edecektir.

Talat bile, dostlarının karşısında, 1 Kasım 1918 tarihinde toplanan İttihat ve Terakki Partisi'nin son kongresi sırasında bu konuyla ilgili görüşünü şöyle açıklamıştır:

"Nakil işi düzenli koşullar altında olmuştur. Birçok yerlerde, uzun zamandan beri birikmiş olan düşmanlıklar patlama yapmış ve kesinlikle istemediğimiz kötü sonuçlara neden olmuştur. ... Nakil sırasında, gerçekten birçok trajik olay görülmüştür. Fakat bunlardan hiçbiri Bab-ı Ali tarafından verilen emir üzerine olmamıştır. Böyle eylemlerin sorumluluğu her şeyden önce, onaylanamaz bir biçimde hareket eden insanlara aittir. ... Osmanlı mahkemeleri tarafından savaş sırasında verilen mahkumiyet hali dışında, katliamların faili olan bu kontrol edilemeyen "elemenlerin" kişiliği saptanmış değildir, Zira bunlar, dağınık düzende, kelimenin tam anlamıyla, nakledilen Ermenilere karşı bir rastlantı sonucu olarak eylem yapmışlardır. Kürtler mi acaba? Yol eşkıyaları mı? Yakınlarının öcünü almak isteyen Müslüman Türkler mi? Kuşkusuz,

rasgele, her bir kategoriden bir parça. Ve şunu da yineleyelim: Rastlantı sonucu. Zira, bu felakette, birlikte yapılmış hiçbir plan yoktur; bunu gözlemek önemlidir.”

Hamelin ile Brun'un eseri olan "*Tekrar Bulunan Anılar*" kapak sayfasında, çok belirgin bir biçimde, Adolf Hitler'in kendi ırkçı katliam politikasını hazırlamak için, Ermenilerin katledilmesinden esinlendiğini anıştıran bir alıntıyı içermektedir. Bu sunuşun amacı açıktır: Hitlerci soykırım çok iyi bir biçimde düzenlendiğine göre, Ermeni "soykırımı" da aynı olacak ve Talat'ın politikası bundan açıkça esinlenen kişinin davranışıyla birlikte yargılanabilecektir. Fakat bu alıntı düzmedir, anlatılan sözler Hitler tarafından söylenmemiştir ve tarafsız Ermeni basını bile bunu kabul etmemektedir. ... Voltaire şöyle diyordu: "*Yalan söyleyin, yalan söyleyin. Geriye her zaman bir şeyler kalacaktır.*"

Bu aşamada, katledilenlerin sayısı konusunda derinliğine bir tartışmaya girmek bize gereksiz görünmektedir. Ermeniler tarafından ileri sürülen rakamlar yıldan yıla sürekli olarak artmakta ve 1914 yılında, Osmanlı Ermenistan'ında oturan Ermeni nüfusunun tümünü kat kat aşmaktadır! Gerçek daha ölçüldür ve aslında da oldukça korkunçtur. İncelenen olaylardan önce, işinin hiç de tartışılmadığı bir Amerikalının düzenlediği ve yönettiği bir büro tarafından saptanan 1914 yılındaki Osmanlı nüfusunun resmi istatistiklerine dayanarak suretiyle, 300.000'lik bir sayıya varılmaktadır. Ancak, bu rakam, daha önce belirttiğimiz "*kaybolanları*" yani Rusların tarafına geçip onlarla birlikte Sovyet Ermenistan'ında yerleşmek üzere giden Van yöresine sığınmış Ermenileri de içermektedir.

Savunmasız etnik bir topluluğu ortadan kaldırma düşüncesi saptanmış olduğuna göre, 30,000 kişilik bir toplumun planlı olarak öldürülmeleri artık bir soykırım olgusunu oluşturmaktadır. Bu sorunda, sayının hiç önemi yoktur.

1915 katliamlarının gerçek nedenleri:

"Soykırım" propagandacılarının tezi daima, kaynağın da, sözde bir "komplo"nun varlığını gerektirmektedir. Bu savlama mantıksaldır. Gerçekte, soykırım cinayetinin temel öğelerinden biri -ki bu, onu olduğu gibi nitelendirmektedir- onun sistematik özelliğidir. Ve bu cinayeti önceden tasarlamadan ve önceden tasarlamayı kanıtlayan her türlü hazırlığa girişmeden önce, dağınık haldeki tüm bir halk metotlu bir biçimde ortadan kaldırılamaz.

İşte burada, Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı İmparatorluğu'nda iktidar olan İttihat ve Terakki Partisi'nin belkemiği ve düşünen başı olan Bahattin Şakir'in "özel örgütü" tarafından büyük bir gizlilik içerisinde hazırlanan "komplo" tezi işe karışmaktadır.

Ternon bu konuda, şunları yazmaktadır. "Bu özel örgüt ya da 'Teşkilat-ı Mahsusa' İstanbul'da, Nazım, Atif Rıza ve Aziz Bey'lerden oluşan bir üçlü tarafından kontrol edilmektedir. Eylem merkezi Erzurum'dadır, Merkez Komitesinin (ittihad) başka bir üyesi olan Bahattin Şakir bu komiteyi yönetmektedir.

16 Mart 1919 tarihinde, İngiliz ordusu gemilerle gelip İstanbul'u işgal etti. Bu harekatı hemen otuz mahkumun teslimi izledi. Bu mahkumlar Malta'ya gönderildi. Osmanlı ordusunu yendikleri topraklarda, İngilizler tarafından doğrudan doğruya yapılan tutuklamalar alındığında, Malta'da gözaltına alınanların sayısı, 1920 Kasım'ında yüz kırk dörde yükselmiştir.

1 Haziran günü, Foreign Office, Birleşik Devletlerinin kendisine yardım etmesini istedi ve şu yanıtı aldı: "Malta'da tutuklu bulunan Türklere karşı kullanılacak nitelikte hiçbir kanıtta rastlanmamıştır."

Malta tutukluları sonunda serbest bırakılmış ve 31 Ekim 1921'de, birkaç İngiliz tutsağına karşılık, Mustafa Kemal'in Türk Cumhuriyeti'ne iade edilmişlerdir.

Genç Türkler, "Osmanlı birliği" politikalarının çerçevesi içerisinde, 1909 devriminden sonra, Müslüman olmayan azınlıkları İmparatorluğun vatandaşlarının ortak hakkıyla bir tutan "ulus" olarak ortaya çıkaran kendisine ait bir Meclisin kurulması olanağı verildiğini görmüştür. Bu cömert ve daha önce İmparatorluktaki öteki azınlıklar İmparatorluğun vatandaşlarının ortak hakkıyla bir tutan "ulus" statüsünü yürürlükten kaldırmışlardır. Bu madde gereğince, 1914 yılında ve ilk kez olarak, Ermeniler askere alınmış ve Osmanlı ordusunda silahlandırılmışlardır. Daha sonra, kütle halinde askerden kaçmaları nedeniyle, bunun bir yanlışlık olduğu anlaşılmıştır.

3 Mart 1878 tarihinde imzalanan Ayastefanos Antlaşması, Doğu Anadolu'da Ermenilerin oturdukları toprakların büyük bir kısmının Rusya'ya bırakılmasından başka, Osmanlı yönetimi altında kalacak olan Ermenilerin oturduğu toprakların büyük bir kısmında, Çarlık Rusya'sına verilen bir denetim ve müdahale hakkını da öngörüyordu. Burada, Rusya tarafından Balkanlar'da, Romanya'da, Sırbistan'da ve Bulgaristan'da daha önce büyük bir başarı ile uygulanan Çarlık Rusya'sının koruduğu ulusların yararına, Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmasıyla son bulan yöntemin bir tekrarı söz konusuydu.

13 Temmuz 1878'de Berlin'de imzalanan antlaşma, Rusya'nın Osmanlı İmparatorluğu'na Anadolu'daki topraklarını geri vermek zorunda bırakması ve Sultan'ın Ermenilerin oturdukları eyaletlerde içeriği belirsiz "reformlar" yapmakla yükümlenmesiyle yetiniyordu.

Ermeni Meclisi'nin bazı sözcüleri tarafından Osmanlıların tam bir bozgunu sırasında yapılan bu girişim bu duruma göre, Ermeni yönünden hiçbir somut sonuç vermemiştir.

Öte yandan, 1878'de, Ermenilerin temsilcilerinin davranışı, tarihte ilk kez, Ermenilere karşı Osmanlı yönetiminin tutumu konusunda bir kuşku, daha sonraki olayların yalnızca fazlasıyla doğrulamak zorunda olduğu bir güvensizlik yaratmıştır.

1878 Ermeni oyunu vakitsiz olmuştu. ... Ermeni ulusu 1878'de, bir dil ve bir dinsel inanç birliği olan bir topluluk tarafından bir araya getirilmiş dağınık öğelerin bazında oluşuyordu.

1885'de, Fransa'ya göç etmiş Van'lı bir Ermeni olan Portakalyan burada *Armenakan* partisini kurmak için yardımda bulunur: Bu ilk Ermeni partisinin hedefi diğerlerinde görülen şeydir: Genel bir ayaklanmaya varan bir devrim amacıyla, Ermeni halkını silahlandırmak. Birkaç çatışma dışında *Armenakan* olayların akışında pek az etkili olmuştur. Ancak, partinin elindeki belgelere göre, yerel devrimcilere silah kullanmayı öğretmekle görevlendirilen kişinin Rusya'nın Van konsolosu olması ilginçtir.

Önemli olan başka bir şey, 1886'da, Cenevre'de, Nazarbekyan adlı genç bir Ermeni öğrenci tarafından kurulmuş olan Hentchak devrimci partisinin yazgısıdır. İsviçre'de karşılaşmış olduğu

Plekhanov'un etkisinde kalan Hentchak'ın kurucusu, partisine açık bir biçimde devrimci sosyalist bir yönlendirme vermiştir.

Hentchak programının şu alıntısından da söz edelim: "*Hangi koşul altında olursa olsun, Türk ve Kürt öldürmek, yeminlerini tutmayan Ermenilere karşı asla hoşgörülü davranmamak ve öç almak ...*"

Devrimci Ermeni Federasyonu -açıkça nihilist bir örgüt olarak- 1890'da Rus Gürcistan'ında, Tiflis'te kurulmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ermeni Olayındaki Son Gelişmeler

birdenbire, 1975'de, Lübnan'ın parçalandığı sırada, son derece uyumlu bir plana göre, kendisinden söz ettirmek üzere, yabancı ülkelerde görevli bir dizi Türk diplomatını öldürmek suretiyle, "olay yaratan", Yakın Doğuda üslenen terörist elemanların desteğiyle açıkça harekete geçen devrimci bir Ermeni örgütünün ortaya çıktığı ve dünyanın tüm ülkelerinden gelen teröristlerin hemencecik bu "Ermenilere" katıldığı görülmektedir.

Ermeni terörizmi, bu suikastlara yol açan soykırımın gerçekliliği ve öneminin olayların dehşeti içerisinde, kınamayı rahatça aştığı ölçüde, Ermeni davasına hizmet etmiştir.

"Acı duyulsun ya da duyulmasını tanıtıcı terörizm burada haklılığını bulmaktadır."

Kuşkusuz, Türk Cumhuriyetini, doğuşundan önce işlenmiş bir cinayetten dolayı yargılamayı kabul eden hiçbir uluslararası mahkeme yoktur. Uluslararası yargıçlar kurulu yetenekli ve ağırbaşlı üyelere oluşmaktadır. Ve de aslında, kendine saygısı olan hiçbir devlet bu koşullar altın da suçlamada bulunmayı kabul etmezdi. Özellikle de, genel bir af anlaşmasıyla Türk Cumhuriyetine karşı birleşmiş olan Birinci Dünya Savaşına katılan ülkeler. Kamuoyunu heyecanlandırmak için, "Ermenistan'ın bugünkü intikam alıcıları" bu durum karşısında, hatır için kurulan bir mahkemeye başvurmuşlardır.

"Ermenilerin intikam alıcıları" iletişim araçlarının yardımıyla, 1984'te, Paris'te, Sorbonne'da toplanan böyle bir "mahkemeye" başvurmuşlardır.

"Halk mahkemesi", tüm alçak gönüllülüğüyle, devletleri yargılamaya karar veren birkaç aydın tarafından 1979 yılında Bologna'da kurulmuştu. "Devlete" karşı "Halklar" olgusu karşısında, kuruluşun ideolojik boyutu hemencecik ölçülmektedir ve girişimciliği de oldukça hoştur. Geri bir teknoloji içerisinde yaşadıkları ve gerekli ,anlatım araçlarına sahip olmadıkları için, çağımızda, örneğin, Amazon yerlileri, ya da Etiyopya Yahudileri gibi, kuvvet zoruyla öz benliğini yitiren, hatta ortadan kaldırılan Halklar, etnik azınlıklar eksik değildir.

Ancak, tam da Türkiye yargılanmadan önce, 1983'de, bu "mahkeme" yerli halklardan birine zulüm yapmakla suçlanan anti-komünist Guatemala'yı yargılamak için Madrid'de toplandığı ve bu ülkeyi mahkum ettiği, fakat Marksist hükümetin Miskitos yerlilerine karşı, bütün dünyanın bildiği bir soykırım uyguladığı hemen hemen aynı, ancak komünist olan Nikaragua'nın

durumuna eğilmekten özenle kaçındığı öğrenilince, "Halklar Mahkemesi" girişimi gerekçelerini ortaya koymuş olur. Bu ne biçim bir tarafsızlıktır?

Dahası, sözde *yargıçlar* büyük bir iddia ile, devletlerin hakkını arayan "mahkeme" olarak ve bu konuda kimseden yetki almadan, hangi hakla ortaya çıkmıştır acaba -eğer bu elbette ki, yetki kurallarının ayrıntısına girmeyecek olan kamuoyunu yanıltmak için değilse-?

Her jüri üyesi için, belli yanlış yorumları belirtmek yeterlidir. Şöyle ki:

- Tüm uygar ülkelerde yüzyıllardan beri kabul edilen bir kural olan ceza suçlamalarının geriye dönük olmama kuralının çiğnenmesi;
- Bir imparatorluğun parçalanması halinde, bu imparatorluğun uluslararası tüzel kişiliğinin anlaşmalı olarak çabucak kabul edilen istisna dışında, kalıtım olmadan kaldırıldığını bildiren kuralın çiğnenmesi (günümüzde, 1915 yılında, Osmanlı İmparatorluğu'nda işlenen suçlar için, Türkiye Cumhuriyeti'ni kovuşturmak, örneğin, bu imparatorluğun üyesi olan Suriye'yi de kovuşturmak kadar saçmadır);
- 1915 yılında, cereyan eden olaylara geriye doğru uygulanabilirliği farz edilse bile, suçlular hakkında ölümün ötesinde kovuşturma yapılabilmesi (!) anlamına gelmeyen insanlığa karşı işlenen cinayetlerin zaman aşımına uğramazlık kavramının çarpıtılması (tersinin savunmasını yapma olanaksızlığı içerisinde bulunan bir kişiyi yargılamakla -İnsan Hakları Evrensel Sözleşmesinin temel ilkelerine uymamak suretiyle- sonuçlanacağına göre, fiziksel ölümün her türlü ceza kovuşturmasına bir son vermesi genel bir ilkedir. Bununla birlikte, günümüzde Türk Cumhuriyeti'ne karşı sinsice girişilen manevra budur.);
- Sözde zarar gören taraf bu aynı antlaşmaların (Kars ve Lozan Antlaşmaları) altına imza koymuşsa, Antlaşmaların uluslararası üstünlüğü kuralının ve Türkiye'nin de üye olduğu ve Pakta üye devletlerin sınırlarının dokunulmazlığını garanti eden SDN Paktının 10. maddesinin çiğnenmesi.

Yabancı ülkelerdeki aşırı Ermenilerin en çılgın istemleri gerçekte ne bir nüfuslanmaya, ne de bir toprak parçasına dayanmaktadır. Sözde "Halklar Mahkemesi" de istemeye istemeye bunu doğrulamak zorunda kalmıştır.

Politik olarak var olmayan bir Ermenistan adına, uluslararası resmi örgütler aracılığıyla tarihin bir konusunu çözümlenme iddiası hemen, Ermenilerin artık yalnızca bahanesi olduğu salt Türk karşıtı manevra olan şey olarak görünmektedir.

Kemalist Cumhuriyet bazı kişilere göre çok büyük bir başarı elde etmiştir ve modern Türkiye başkalarının çıkarlarını engelleyen jeopolitik bir durum göstermektedir.

Ermeni dostları, en azından barış zamanında, en önemli gücün kültürel güç olduğunu, yüzeysel ve yumuşak olan kamuoyuna zararı, düşünceler aşılama yoluyla biçimlendiği ve en azından güçlü liberal demokrasilerde, siyasi yöneticilerin kamuoyunu izlemek zorunda olduğunu ve her ne olursa olsun ona karşı gelemeyeceğini iyice anlamışlardır.

İnsan düş gördüğünü sanır! Tarih bir hak değil, bir olgudur; bu olgunun var olması hiç kimsenin kabul etmesine bağlı değildir. Ve sözde "tarihe ait hak" elbetteki, çok kesin ve çok güncel siyasi hak istemlerini aslında iyice gizleyemeyen ideolojik bir kamuflajdır yalnızca.

Bu konuda, bir parlamenter meclisin yetkisizliği basit bir sağduyudur. Ve bu tutumun mantığı içersinde, Avrupa Parlamenterlerinin büyük bir çoğunluğu (3/4) Strasbourg Parlamentosunun yetki alanına girmeyen bir sorun üzerindeki bir oylamaya katılmayı reddetmiştir.

18 Haziran 1987 tarihinde, üyelerinin çoğunluğu yokken, Avrupa Parlamentosu az bir çoğunlukla (518 üyeden, 68 lehte, 60 oy aleyhte olmak üzere), "Ermeni" lobisi tarafından dolaylı olarak önerilen kararı kabul etmiştir.

Avrupa Parlamentosu daha sonra, "*Osmanlı toprakları üzerinde saptanan Ermenilere karşı 1915-1917 yıllarında gerçekleşen trajik olayların Birleşmiş Milletler Antlaşması yönünde bir soykırım oluşturduğunu*" beyan etmektedir.

Avrupa Parlamentosu hemen *bugünkü Türkiye'nin Osmanlı İmparatorluğu Ermenilerinin yaşadığı dramdan sorumlu tutulamayacağını kabul ettiğini* sözlerine eklemekte ve *bu tarihsel olayların soykırım olarak kabulünün bugünkü Türkiye'ye karşı siyasi, hukuksal, ya da maddi nitelikli hiçbir hak istemeye yol açmayacağını* kuvvetle belirtmektedir.

Ancak, eğer soykırımın kabul edilmesinin hiçbir pratik sonucu olamıyorsa, bu durumda bunu kabullenmenin nedeni nedir acaba?

İşte varılmak istenen şey! ... Bütün bunlar, bugünkü Türkiye'nin Avrupa dışında kalması gerektiğini belirtmek içindir.

15 Temmuz 1987 tarihli Gams gazetesinde yayınlanan bir söyleşide, bu grubun liderlerinden biri olan Henri Papazyan şunları söylemiştir: "*Ermenilerin tarihsel hakları vardır. Ermeni halkının Kafkasya sınırlarında bulunan tarihsel toprakları vardır. Bugün, açıkça ifade edilen bir toprak isteğimiz vardır.*"

Bu koşullar altında, daha önce sözü edilen ve buna göre "soykırımın doğrulanmasının politik, hukuksal ya da maddi hiçbir hak istemeye yol amadığı" yolundaki Avrupa Parlamentosu'nun kararı ne işe yaramaktadır acaba? Herhalde sorumsuzluğa...

Aydın kamuoyu bile "Ermeni davasının intikam alıcılarının konuşmaları arasına çok bilinen Marksist diyalektin  yönteminin konulmasını kabul etmekte gtk çekmektedir:
- Elbette ki yasaların geriye doğru uygulanmasına olanak verecek olan tarihin geriye doğru yeniden oluşumu;
- Zorbaların karanlık emellerinden iz bırakmayacak kadar sapkın olan gizli komplo tezi;

SONUÇ

Türkiye her şeyden önce bir imparatorluk olmuştur. Eğer bu anı göz ardı edilirse, modern Türkiye'yi anlamak olanaksız olur.

Bugün Kemalist Türkiye'nin oluşturduğu dikdörtgen de, eskiden batıda Viyana'ya, kuzeyde Kırım'a, güneyde Aden'e kadar uzanan çok büyük bir bütünün çekirdeği olarak değerlendirilmelidir.

Rus ve özellikle de Alman emperyalizminden farkı, olarak, zapt edilen topraklar üzerindeki Türk egemenliği, küçük garnizonlardan başka bir yerleşim olmaksızın, tamamen yönetsel olmuştur. Ve İstanbul'un fethinden itibaren, Bab-ı Ali için, başka ırktan gelen nüfusun yerleşmiş olduğu topraklar üzerinde, erkin devam sorunu ortaya çıkmıştır.

Aslında çok parlak olan Osmanlı İmparatorluğu'nun uzun tarihi sadece, Hıristiyan halkın yerleşmiş olduğu topraklar konusunda, daima yeniden ortaya çıkan ayaklanmalara karşı yapılan bir sürekli savaşın öyküsüdür.

Böylece, tamamen bilinçli bir şekilde, yenileşmek ve kendini kabul ettirmek isteyen bu devleti yöneticileri umutsuzluk ve yabancı korunmaya yönelik bir terk edilme davranışı içerisinde tutulmaktadır.

1877 felaketinden sonra, iş işten geçtiği ve ekonomik sömürgeleşme Türkiye'ye çoktan uluslararası bağımsızlığını kaybettirdiği sırada, Sultan Abdülhamit, bir silkinişle, bilinçsiz olarak - ki bu, bir rastlantı değildir- dünyanın öbür ucunda, aynı nedenlerle Çin İmparatoriçesi Tseu-i tarafından kabul edilen davranışı taklit etmek suretiyle, mutlak bir yabancı sevmelik ve tutuculuk davranışı içine kapanmıştır.

Daha sonra, Osmanlı İmparatorluğu dünya savaşının karışıklığı içerisinde yıkılıp gitmiştir.

Ve Atatürk'ün varisçisi olarak, onun adına Türk hükümeti sadece, eğilimi ne olursa olsun, güncel kanıtları olmayan ve niyetleri kötü olan şu Ermeni iffira kampanyasını öfkeyle geri püskürtebilmektedir.

Bunu anlamak Avrupalılara düşer.